

Doorstroom nieuwkomers naar het regulier onderwijs

Jacqueline Houben
Dianne May
Edith de Graaff

[AdviescentrumHaarlemTaal](#)

Regionale bijeenkomst Lowan
12 maart 2026

Inhoud:

- Waarom deze bijeenkomst?
- Doelgroep
- Ervaring met nieuwkomers
- De kracht van thuistaal
- Taalontwikkeling
- Stadia tweede taalverwerving
- Casus
- Organisatie binnen je groep
- Rol van ib
- Het bieden van veiligheid
- Een KIIKJE IN DE KEUKEN in een taalklas
- Afsluiting

Waarom deze bijeenkomst?

- Toenemend aantal meertalige nieuwkomersleerlingen
- Behoeftte aan juiste ondersteuning binnen reguliere scholen
- Samen bouwen aan taalbewust beleid
- Praktijkvoorbeeld voor taalscholen

Focus vandaag: bewustwording, kennis en praktische handvatten

Wie zijn de nieuwkomers?

Je kunt niet één aanpak gebruiken voor alle nieuwkomers; elk kind heeft een uniek leerprofiel.

- Kinderen van vluchtelingen, statushouders, arbeidsmigranten, expats, etc.
- Grote diversiteit aan taal- en (leer)achtergronden
- Verschillen in verblijfsduur, schoolervaring en alfabetisering

Ervaring met
nieuwkomers?

sta/zit

De kracht van thuis taal

Stimuleer taalactiviteiten in de thuistaal.

Inzetten van de thuistaal is erkennen van identiteit en biedt emotionele veiligheid.

Voorlezen in de eigen taal

Overleggen in de thuistaal

Boeken | Prentenboek in alle talen

Thuistaal ondersteunt:

- het welbevinden
- de leerprestaties

3m toolbox | lesactiviteiten
(3mproject.nl)

Verwelkom thuistaal in de school, niet alleen het Nederlands

Taalontwikkeling bij nieuwkomers

- Taal leren kost tijd; 5-7 jaar (DAT vs. CAT)
- Tweede taal ontwikkelt zich anders dan moedertaal
- Fasen: stille periode → eenvoudige communicatie → complex taalgebruik

Geduld, stimulatie en erkenning zijn cruciaal

Stadia tweede taalverwerving

- Stadium 1: Gewenningsfase / Absolute beginners
Veilig voelen, plaats in de groep, wennen nieuwe taal
- Stadium 2: Redzaamheidsfase
Taalgebruik om situaties aan te kunnen
- Stadium 3: Omgangstaalfase
Taalgebruik om handelingen, activiteiten te verwoorden
- Stadium 4: Leertaal-fase
Taalgebruik voor veelzijdige communicatie

[Taalstadia.pdf](#)

- Interactieve werkvorm

Casus: Deze lln van 10 jaar start in groep 6.
Is geletterd en komt uit een
taalverwant gebied.

*Uitdaging: Hoe zorg je ervoor dat deze leerling
sprongen blijft maken, zodat er in de
toekomst steeds meer mee kan worden gedaan
met het programma van de groep?*

- Leerlijnen groep 3 tot 8 - LOWAN
- Leerlijn-Woordenschat.pdf
- Kleuters - LOWAN

Minimumdoel:	Behaald doel:	Scores:
Grafemen 34	34	
Auditieve synthese 20	20	
AVI E4	M4	M4: 1.41 min, 6 fout E4i: 2.18 min, 10 fout
DMT Dle 18	13	Kaart 1: 66 goed Kaart 2: 47 goed Kaart 3: 13 goed Totaal 126 goed
PI Dle 16 (was 13)	17	Blok 5: 14 goed vd 15 Blok 10: 13 goed vd 15 Blok 15: 14 goed vd 15 Blok 20: 8 goed vd 15 Blok 25: 7 goed vd 15 Totaal 56 goed vd 75
SVT hoofdrekenen Dle 23 (was 14)	20	60 goed
SVT rek/wisk Dle 25	32	Blok 3: 60 goed vd 74
Begr lezen E3 I	E3 IV	25 goed vd 40

Technisch Lezen

Toets	jan. '26	mrt. '26	mei '26	sept. 26	nov. '26	jan. '27	mrt. '27
Grafemen	34	34	34				
Aud.synthese	20	20	20				
AVI (nieuw)	M4	E4	M5				
DMT (nieuw)	Dle 13	Dle 17	Dle 22				

Spelling

Toets	jan. '26	mrt. '26	mei '26	sept. 26	nov. '26	jan. '27	mrt. '27
PI-dictee	Dle 17	Dle 23	Dle 28				
CITO/ IEP							

Begrijpend Lezen

Toets	jan. '26	mrt. '26	mei '26	sept. 26	nov. '26	jan. '27	mrt. '27
CITO/ IEP	E3 IV	E3 II	M4 II				

Rekenen

Toets	jan. '26	mrt. '26	mei '26	sept. 26	nov. '26	jan. '27	mrt. '27
CITO/ IEP	Dle 32	Dle 35	Dle 38				

Wat kan jij als IB'er doen?

Monitoren

- Sluit aan bij de warme overdracht
- Aandacht voor welbevinden
- Startgesprek met ouders (evt met tolk)
- Breng de beginsituatie in kaart
- Differentiatie in taalonderwijs/aanbod op maat (ook toetsen)
- Denk mee met de leerkracht in de organisatie
- Werk plan- en doelmatig (toetsschema)

Bij vragen neem contact op met Lowan of HaarlemTaal

Het allerbelangrijkste is **Veiligheid** bieden!

- Investeer in oudercontact
- Warm welkom ouder en kind
- Plek in de groep
- Maatje
- Kindgesprekjes
- Mimiek/gebaren
- Visuele ondersteuning
- Spreken aanpassen (niveau/tempo)
- Geef het kind spreek- en denktijd
- Laat succeservaring opdoen
- Geef het kind de tijd
- Maak gebruik van de eigen taal
- Bied aanbod op maat

EEN MEERJARIGE NIEUWKOMER BIJ JOU IN DE KLAS

Nog niet zo lang in
Nederland maar met
jouw tips en adviezen,
kunnen ze een heel eind
komen

PRAKTISCHE TIPS & HANDVATTEN

Adviescentrum HaarlemTaal

Meer informatie:

✉ Info@haarlemtaal.nl

☎ 023-2200022

Adviescentrum HaarlemTaal en de Internationale taalklas
organiseren:

'Kijkje in de keuken!'

Waar?

Internationale Taalklas Haarlem (ITK)
(Prinses Beatrixdreef 6, Haarlem)

Wanneer?

Woensdag 15 april 2026

Wat?

Taal op maat: 8:30 - 10:00 uur
Woordenschat: 10:45 - 12:00 uur

Kinderen van veel verschillende nationaliteiten, verschillende leeftijden, wel/niet naar school geweest, krijgen ongeveer 1 jaar onderwijs in de ITK. Daarna stromen ze door naar reguliere scholen.

Hoe ziet deze vorm van onderwijs eruit? Hoe kun je deze leerlingen, met al die verschillende achtergronden, een passend aanbod geven?
Dit kun je nu zelf ervaren!

Je kunt meekijken in verschillende groepen naar de aanpak van technisch lezen en taal (8.30 u - 10.00 u) en van woordenschat (10.45 u- 12.00 u). Tussendoor is er een presentatie, een materialenmarkt en is er gelegenheid voor het stellen van vragen.

Aanmelden vóór 10 april via info@haarlemtaal.nl (meer info: www.haarlemtaal.nl)

Afsluiting en vragen

Adviescentrum HaarlemTaal
Expertisedeling
training & advies

Haarlemtaal.nl
Info@haarlemtaal.nl
023-2200020

Interessante filmpjes en artikelen

- [Kennisclip Meertaligheid - openresearch.amsterdam](#)
- [Kijkwijzer Functioneel Meertalig Leren - Meertaligheid](#)
- [translanguaging_broekhof__veenjs_jsw.pdf \(lowan.nl\)](#)
- [Meertaligheid inzetten - LOWAN](#)
- [Meertalig opvoeden: Enkele mythes en waarheden uitgelicht | EOS Wetenschap](#)
- [Op school spreken we Nederlands: terecht of achterhaald? \[Bonusaflevering 04\] \(kletsheadspodcast.nl\)](#)
- [Meertaligheid in het onderwijs | Onderwijskennis](#)
- [Meertalige leerlingen ondersteunen in het leesonderwijs - Stichting Lezen](#)
- http://www.drongo.nl/artikelen/videoroute_meertaligheid